

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА
ТІЛДІК АХУАЛДЫ ТАЛДАУ ЖӘНЕ ОҒАН
МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗУ»**

жобасының жинағы

Астана, 2022

**«Қазақстан Республикасында тілдік ахуалды
талдау және оған мониторинг жүргізу»
жобасының жинағы**

Жобаның мақсаты

Мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдардың ресми интернет-ресурстарында қазақ тілінің қолданысына мониторинг жүргізу.

Бұл бағыттағы мониторинг жұмыстары жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармаларының, полиция департаменттерінің, ұлттық компаниялардың (акционерлік қоғамдардың), екінші деңгейдегі банктердің, әуе компаниялары мен әуежайлардың, қоғамдық тұтыну сервистерінің ресми сайттарына, мобильдік қосымшаларына жүргізілді. Жалпы тексерілген сайттың саны – 105.

1. МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗІЛГЕН МЕКЕМЕЛЕРДІҢ ТІЗІМІ

«Қазақстан Республикасында тілдік ахуалды талдау және оған мониторинг жүргізу» жобасы аясында жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармаларының, полиция департаменттерінің, ұлттық компаниялардың (акционерлік қоғамдардың), екінші деңгейдегі банктердің, әуе компаниялары мен әуежайлардың, қоғамдық тұтыну сервистерінің ресми сайттары, мобильдік қосымшалары мемлекеттік тілдің қолданысына тексерілді.

1.1 Әуежайлардың ресми интернет-ресурстарының тізімі

1. «Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы» АҚ – nn-airport.kz
2. «Алматы халықаралық әуежайы» АҚ – alaport.com/kz
3. «Ақтау халықаралық әуежайы» АҚ – aktau-airport.kz/kk/scheme
4. «Хиуаз Доспанова атындағы Атырау халықаралық әуежайы» АҚ – iaa-jsc.kz
5. «Әлия Молдағұлова халықаралық әуежайы» АҚ – akx.kz/kz
6. «Сары-Арқа әуежайы» АҚ – kgf.aero/kz
7. «Өскемен халықаралық әуежайы» АҚ – airport-uk.kz
8. «Семей халықаралық әуежайы» ЖШС – airportsemey.kz
9. «Жетісу Авиакомпаниясы» АҚ – airport.taldyk.kz/indexkz.html
10. «Павлодар әуежайы» АҚ – airport.pvl.kz/index.php?show=59&lang=3
11. «Қызыл-Жар халықаралық әуежайы» АҚ – ppkport.kz
12. «Қостанай халықаралық әуежайы» АҚ – airkst.kz
13. «Әулие-Ата халықаралық әуежайы» АҚ – dmb.aero/kz
14. «Жезқазған-Эйр» Авиакомпаниясы» АҚ – kz.zhezair.com
15. «Орал халықаралық әуежайы» ЖШС – oralairport.kz
16. «Қорқыт Ата әуежайы» АҚ – airportkzo.kz/kk/basty-bet
17. «Turkistan International Airport» ЖШС – tia.com.kz/?lang=kz

1.2 Жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармаларының ресми интернет-ресурстарының тізімі

1. «Астана қаласының Жұмыспен қамту және әлеуметтік қорғау басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/astana-uzsp?lang=kk

2. «Алматы қаласы Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/almaty-uzsp?lang=kk

3. «Ақмола облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/aqmola-social?lang=kk

4. «Ақмола облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/aqmola-enbek?lang=kk

5. «Ақтөбе облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/aktobe-social?lang=kk

6. «Ақтөбе облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/aktobe-inspection?lang=kk

7. «Алматы облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/zhetysu-social?lang=kk

8. «Алматы облысының Еңбек инспекциясы бойынша басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/zhetysu-enbek?lang=kk

9. «Шығыс Қазақстан облысының Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламаларды үйлестіру басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/vko-social?lang=kk

10. «Шығыс Қазақстан облысының Мемлекеттік еңбек инспекциясы басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/vko-enbek?lang=kk

11. «Батыс Қазақстан облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/bko-social?lang=kk

12. «Батыс Қазақстан облысының Еңбек инспекциясы бойынша басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/bko-enbek?lang=kk

13. «Қарағанды облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және

әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ - gov.kz/memleket/entities/karaganda-social?lang=kk

14. «Қарағанды облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/karaganda-enbek?lang=kk

15. «Қостанай облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/kostanai-zhumys-aleumettik-korgau?lang=kk

16. «Қостанай облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/kostanai-enbek?lang=kk

17. «Солтүстік Қазақстан облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/sko-ukzsp?lang=kk

18. «Солтүстік Қазақстан облысының Мемлекеттік еңбек инспекциясы басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/sko-enbek?lang=kk

19. «Павлодар облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ – gov.kz/memleket/entities/pavlodar-ukzsp?lang=kk

20. «Павлодар облысының Еңбек басқармасы» ММ - gov.kz/memleket/entities/pavlodar-enbek?lang=kk

1.3 Ұлттық компаниялар (акционерлік қоғамдар) мен әуе компанияларының ресми интернет-ресурстарының тізімі

1. «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ – sk.kz

2. «Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ – railways.kz

3. «Қазпошта» АҚ – kazpost.kz/kk

4. «Қазақмыс корпорациясы» ЖШС – kazakhmys.kz

5. «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ – kazatomprom.kz

6. «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ – kmg.kz/kaz

7. «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ – nitec.kz

8. «КЕГОС» АҚ – kegos.kz/kk

9. «ҚазТрансГаз» АҚ – ktga.kz/kk

10. «Қазақстан Ғарыш Сапары» ҰК» АҚ – gharysh.kz

-
11. «Зерде» ұлттық инфокоммуникация холдингі» АҚ – zerde.gov.kz/kz
 12. «Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ – baiterek.gov.kz/kk
 13. «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ – damu.kz/kz
 14. «Қазақтелеком» АҚ – telecom.kz/kk
 15. «ҚазТрансОйл» АҚ – kaztransoil.kz/kz
 16. «Қазақстан инжиниринг» ҰК» АҚ – ke.kz/kz
 17. «KAZAKH INVEST» ҰК» АҚ – invest.gov.kz/kz
 18. «Астана Innovations» АҚ – ain.kz/kz/basty-bet
 19. «Атамекен» ҚР Ұлттық кәсіпкерлер палатасы – atameken.kz/kk
 20. «City Transportation Systems» ЖШС – cts.gov.kz
 21. «KazakhExport» экспортты сақтандыру компаниясы» АҚ – kazakhexport.kz/kz
 22. «Kazakh Tourism» ҰК» АҚ – qaztourism.kz/kz
 23. «Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ – tks.kz/kk
 24. «Теңізшевройл» ЖШС – tengizchevroil.com/kk/home
 25. «Қазавтожол» ҰК» АҚ – kz.qaj.kz
 26. «QazExpoCongress» ҰК» АҚ – qazexpocongress.kz/kz
 27. «Әйр Астана» АҚ – airastana.com/kaz/kk-kz/Home-kk-KZ
 28. «Әйр Астана» АҚ – Мобильдік қосымша
 29. «Scat» АҚ – www.scat.kz/kz/
 30. «Qazaq Air» АҚ – www.flyqazaq.com/kz/
 31. «FlyArystan» АҚ – flyarystan.com/kk
 32. «FlyArystan» АҚ – Мобильдік қосымша

1.4 Екінші деңгейлік банктердің ресми интернет-ресурстарының тізімі

1. «Altyn Bank» АҚ – altyn-i.kz
2. «Bank RBK» Банкі» АҚ – bankrbk.kz
3. «ForteBank» АҚ – forte.kz/kk
4. «Kaspi Bank» АҚ – kaspi.kz

-
5. «Eco Center Bank» АҚ – ecocenterbank.kz/kk
 6. «Home Credit Bank» АҚ – homecredit.kz/kk
 7. «Еуразиялық банк» АҚ – eubank.kz/?lang=kz
 8. «Қазақстан Халық Жинақ Банкі» АҚ – halykbank.kz/kz
 9. «Отбасы банк» тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ – hcsbk.kz
 10. «Нұрбанк» АҚ – nurbank.kz/kz
 11. «ЦентрКредит Банкі» АҚ – bcc.kz
 12. «Jusan Bank» АҚ – jusanbank.kz/kz
 13. «Bereke Bank» АҚ – berekebank.kz
 14. «Банк ВТБ» АҚ ЕҰ – kz.vtb-bank.kz

1.5 Полиция департаменттерінің ресми интернет-ресурстарының тізімі

1. Астана қаласының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-astana?lang=kk
2. Алматы қаласының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-almaty?lang=kk
3. Алматы облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-alm?lang=kk
4. Ақтөбе облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-aktobe?lang=kk
5. Ақмола облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-akmola?lang=kk
6. Атырау облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-atyrau?lang=kk
7. Шығыс Қазақстан облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-vko?lang=kk
8. Батыс Қазақстан облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-zko?lang=kk
9. Қарағанды облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-karaganda?lang=kk
10. Қостанай облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-kostanay?lang=kk

11. Павлодар облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-pavlodar?lang=kk

12. Солтүстік Қазақстан облысының Полиция департаменті – gov.kz/memleket/entities/mvd-sko?lang=kk

1.6 Қоғамдық тұтыну сервистерінің ресми интернет-ресурстары мен мобильдік қосымшаларының тізімі

1. «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ – enpf.kz/kz

2. Қазақстан Республикасының Электрондық үкіметі – egov.kz/cms/kk

3. Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алулары – satypalu.gov.kz

4. «Мұнай сақтандыру компаниясы» АҚ – nsk.kz/kk

5. «Аманат» сақтандыру компаниясы» АҚ – amanat24.kz/kz

6. «Халық» сақтандыру компаниясы» АҚ – halyksk.kz/kz

7. «Freedom Finance Insurance» сақтандыру компаниясы» АҚ – ffins.kz/kk

8. «Сентрас Иншуранс» сақтандыру компаниясы» АҚ – kuripolis.kz/kz

9. «Интертич» Қазақ Денсаулық сақтау және медициналық сақтандыру корпорациясы» АҚ – interteach.kz/qz

10. «АСКО» сақтандыру компаниясы – asko.kz/kk

2. БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ОРЫС ТІЛІ КОНТЕНТІНІҢ КӨРСЕТКІШІ

Мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдардың ресми интернет-ресурстарында қазақ тілі контентінің көрсеткішін анықтау мақсатында **мониторинг жүргізудің бағалау критерийлері** әзірленді.

Критерийлер «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» және «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңдарының кейбір нормаларына негізделген.

Аталған критерийлер бойынша сайттағы қазақ тілі контентінің берілу көлемі, яғни үлес салмағы тексерілді.

Мониторингтің нәтижесі **0-ден 1 балға дейінгі** аралықтағы сандық көрсеткішпен (**0 – жоқ, 1 – бар**) анықталды.

Ұсынылып отырған критерийлердің негізінде әр тілде берілген көрсеткіштер саналып, ортақ қосындысы шығарылды (**қазақтілді, орыс тілді нұсқа**). Максималды жоғарғы балл – **10**. Осыған орай, мемлекеттік тілдің ресми интернет-ресурстардағы қолданысы айқын көрінеді.

Ұсынылған критерийлер бойынша **0-5 балл аралығында нәтиже** көрсеткен ұйымдар (мекемелер) **төмен тәуекелдік деңгейіне жатқызылып** келесі жылғы мониторинг кезінде қайта тексеріледі.

6-7 балл аралығында нәтиже көрсеткен ұйымдар (мекемелер) орта тәуекелдік деңгейіне жатқызылып мониторинг барысында қайта тексеріліп, ұсынымдар беріледі.

8-10 балға дейін жоғары балл жинаған ұйымдар (мекемелер) келесі жылы тексерілмейді.

Интернет-ресурстарға мониторинг жүргізудің критерийлері:

1. Ресми сайттың мемлекеттік тілдегі парақшасының болуы;
2. Негізгі беттің мемлекеттік тілде ашылуы;
3. Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, норма-

тивтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б. (*«Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы*);

4. Мемлекеттік тілдегі ақпарат көлемінің орыс тіліндегі ақпараттың жиынтық көлемінен кем болмауы;

5. Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы (*«Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңы*);

6. Мекеменің (ұйымның) қызметі туралы жалпы ақпарат (тарихы, ұйымның (мекеменің) құрылымы, басшылығы туралы мәліметтер, қызметі туралы мәліметтер, байланыс деректері, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі және т.б. болуы (*«Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңы*);

7. Мемлекеттік тілдегі ресми жаңалықтар, Мемлекет басшысының Жолдаулары мен бағдарламалық мақалалары, баспасөз релиздері, алдағы оқиғалардың күнтізбелері және т.б. болуы (*«Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңы*);

8. Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат (*«Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы, «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңы*);

9. «Сұрақ-жауап» сервисінің («Басшы блогы» бөлімі) мемлекеттік тілдегі үлесі (*«Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңы*);

10. Мемлекеттік тілдегі инфографика, жарнамалық баннерлердің (*слайдер, афиша және т.б.*) үлесі.

2.1 Әуежайлардың ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг

№	Интернет-ресурстың атауы	Қазақтілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)	Орыстілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)
1	«Ақтау халықаралық әуежайы» АҚ	9	10
2	«Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы» АҚ	7	10
3	«Әулие-Ата халықаралық әуежайы» АҚ	7	9
4	«Алматы халықаралық әуежайы» АҚ	7	9
5	«Сары-Арқа әуежайы» АҚ	7	8
6	«Turkistan International Airport» ЖШС	7	8
7	«Қорқыт Ата әуежайы»	7	7
8	«Хиуаз Доспанова атындағы Атырау халықаралық әуежайы» АҚ	6	9
9	«Өскемен халықаралық әуежайы» АҚ	6	8
10	«Әлия Молдағұлова халықаралық әуежайы» АҚ	6	8
11	«Жезқазған-Эйр» Авиакомпаниясы» АҚ	6	7
12	«Жетісу Авиакомпаниясы» АҚ	5	5
13	«Семей халықаралық әуежайы» ЖШС	0	6
14	«Павлодар әуежайы» АҚ	0	10
15	«Қызыл-Жар халықаралық әуежайы»	0	10
16	«Қостанай халықаралық әуежайы» АҚ	0	5
17	«Орал халықаралық әуежайы» ЖШС	0	5

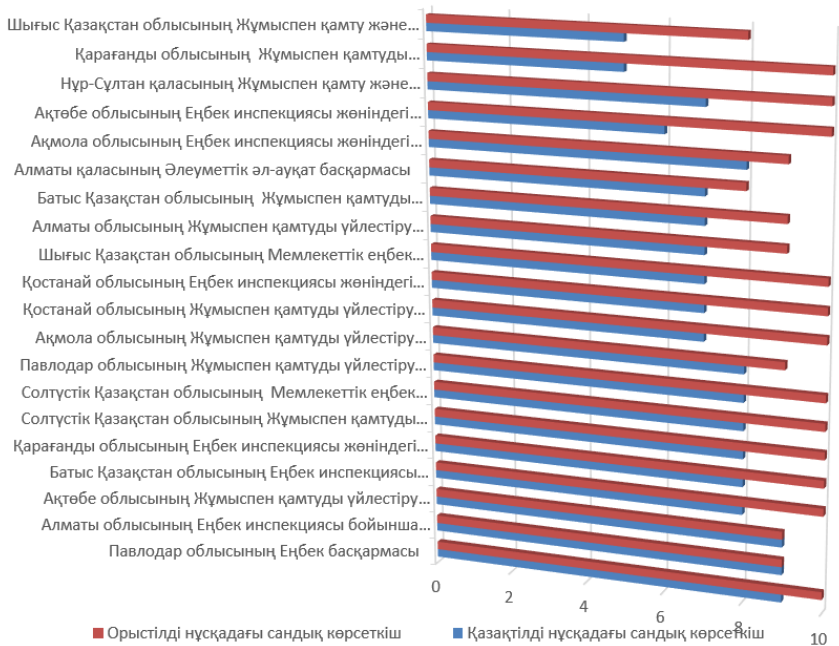
Қазақ тілі контентінің берілу көлеміне орай әуежайлардың ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг нәтижесі бойынша жоғары балл жинаған ұйымның (мекеме) тізіміне Ақтау халықаралық әуежайының интернет-ресурсы кірді. **Орта тәуекелдік деңгейге** Нұрсұлтан Назарбаев халықаралық әуежайы, Әулие-Ата халықаралық әуежайы, Алматы халықаралық әуежайы, Сары-Арқа әуежайы, Turkistan International Airport, Қорқыт Ата әуежайы, Хиуаз Доспанова атындағы Атырау халықаралық әуежайы, Өскемен халықаралық әуежайы, Әлия Молдағұлова халықаралық әуежайы, «Жезқазған-Эйр» Авиакомпаниясының интернет-ресурстары кірді. **Төмен тәуекелдік деңгейге (аутсайдерлер)** Жетісу Авиакомпаниясы, Семей халықаралық әуежайы, Павлодар әуежайы, Қызыл-Жар халықаралық әуежайы, Қостанай халықаралық әуежайы, Орал халықаралық әуежайының интернет-ресурстары кірді.

2.2 Жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармаларының ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг

№	Интернет-ресурстың атауы	Қазақтілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)	Орыстілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)
1	«Павлодар облысының Еңбек басқармасы» ММ	9	10
2	«Алматы облысының Еңбек инспекциясы бойынша басқармасы» ММ	9	9
3	«Ақтөбе облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ	9	9
4	«Батыс Қазақстан облысының Еңбек инспекциясы бойынша басқармасы» ММ	8	10
5	«Қарағанды облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ	8	10
6	«Солтүстік Қазақстан облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ	8	10
7	«Солтүстік Қазақстан облысының Мемлекеттік еңбек инспекциясы басқармасы» ММ	8	10
8	«Павлодар облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ	8	10
9	«Ақмола облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ	8	9

10	«Қостанай облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ	7	10
11	«Қостанай облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ	7	10
12	«Шығыс Қазақстан облысының Мемлекеттік еңбек инспекциясы басқармасы» ММ	7	10
13	«Алматы облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ	7	9
14	«Батыс Қазақстан облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ	7	10
15	«Алматы қаласының Әлеуметтік әл-ауқат басқармасы» ММ	7	8
16	«Ақмола облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ	8	9
17	«Ақтөбе облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы» ММ	6	10
18	«Астана қаласының Жұмыспен қамту және әлеуметтік қорғау басқармасы» ММ	7	10
19	«Қарағанды облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы» ММ	5	10
20	«Шығыс Қазақстан облысының Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламаларды үйлестіру басқармасы» ММ	6	9

Жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармаларының ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг

Қазақ тілі контентінің берілу көлеміне орай жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармаларының ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг нәтижесі бойынша **жоғары балл жинаған ұйымдардың (мекемелер)** тізіміне Павлодар облысының Еңбек басқармасы, Алматы облысының Еңбек инспекциясы бойынша басқармасы, Ақтөбе облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы, Батыс Қазақстан облысының Еңбек инспекциясы бойынша басқармасы, Қарағанды облысының Еңбек инспекциясы жөнiндегі басқармасы, Солтүстік Қазақстан облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы, Солтүстік Қазақстан

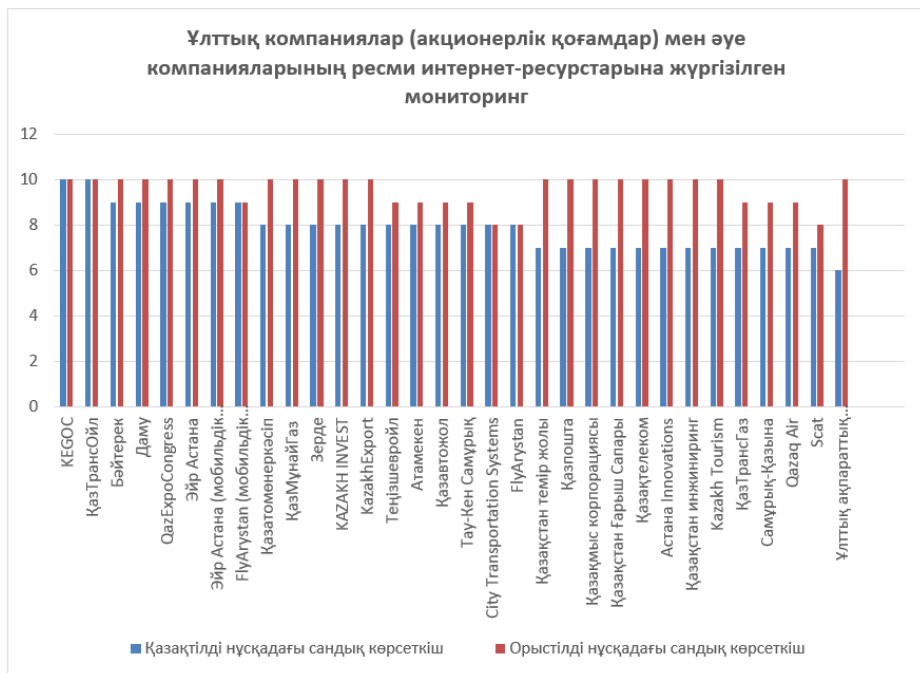
облысының Мемлекеттік еңбек инспекциясы басқармасы, Павлодар облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы, Ақмола облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы, Ақмола облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасының интернет-ресурстары кірді. **Орта тәуекелдік деңгейге** Қостанай облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы, Қостанай облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы, Шығыс Қазақстан облысының Мемлекеттік еңбек инспекциясы басқармасы, Алматы облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы, Батыс Қазақстан облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасы, Алматы қаласының Әлеуметтік әл-ауқат басқармасы, Ақтөбе облысының Еңбек инспекциясы жөніндегі басқармасы, Астана қаласының Жұмыспен қамту және әлеуметтік қорғау басқармасы, Шығыс Қазақстан облысының Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламаларды үйлестіру басқармасының интернет-ресурстары кірді. **Төмен тәуекелдік деңгейге (аутсайдер)** Қарағанды облысының Жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасының интернет-ресурсы кірді.

2.3 Ұлттық компаниялар (акционерлік қоғамдар) мен әуе компанияларының ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг

№	Интернет- ресурстың атауы	Қазақтілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)	Орыстілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)
1	«KEGOC» АҚ	10	10
2	«ҚазТрансОйл» АҚ	10	10
3	«Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдингі» АҚ	9	10

4	«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ	9	10
5	«QazExpoCongress» ҰК» АҚ	9	10
6	«Эйр Астана» АҚ	9	10
7	«Эйр Астана» АҚ (мобильдік қосымша)	9	10
8	«FlyArystan» АҚ (мобильдік қосымша)	9	9
9	«Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ	8	10
10	«ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ	8	10
11	«Зерде» ұлттық инфокоммуникация холдингі» АҚ	8	10
12	«KAZAKH INVEST» ҰК» АҚ	8	10
13	«KazakhExport» экспортты сақтандыру компаниясы» АҚ	8	10
14	«Теңізшевройл» ЖШС	8	9
15	«Атамекен» ҚР Ұлттық кәсіпкерлер палатасы	8	9
16	«Қазавтожол» ҰК» АҚ	8	9
17	«Тау-Кен Самұрық» ұлттық тау-кен компаниясы» АҚ	8	9
18	«City Transportation Systems» ЖШС	8	8
19	«FlyArystan» АҚ	8	8
20	«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ	7	10
21	«Қазпошта» АҚ	7	10
22	«Қазақмыс корпорациясы» ЖШС	7	10
23	«Қазақстан Ғарыш Сапары» ҰК» АҚ	7	10
24	«Қазақтелеком» АҚ	7	10
25	«Астана Innovations» АҚ	7	10
26	«Қазақстан инжиниринг» ҰК»	7	10
27	«Kazakh Tourism» ҰК» АҚ	7	10
28	«ҚазТрансГаз» АҚ	7	9
29	«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ	7	9

30	«Qazaq Air» АҚ	7	9
31	«Scat» АҚ	7	8
32	«Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ	6	10

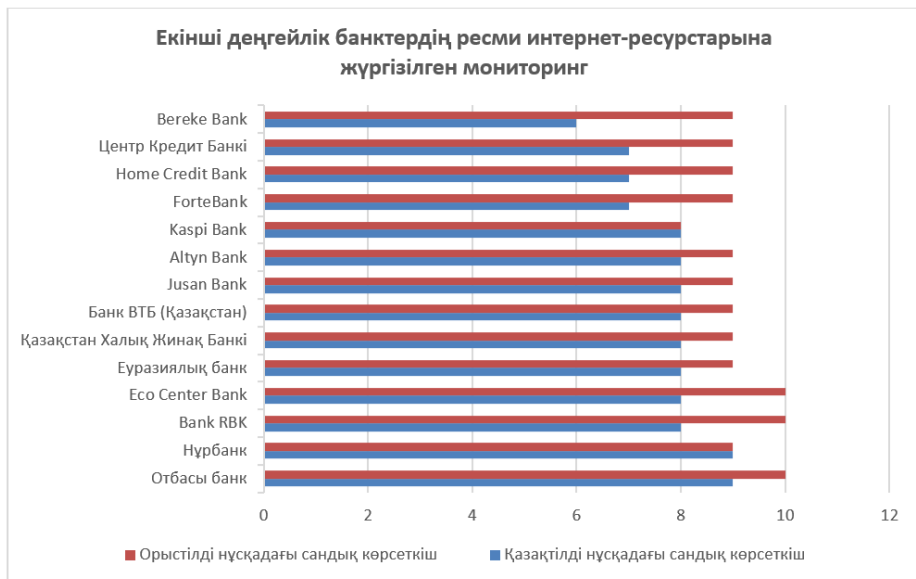

Қазақ тілі контентінің берілу көлеміне орай ұлттық компаниялар мен әуе компанияларының ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг нәтижесі бойынша **жоғары балл жинаған ұйымдардың (мекемелер)** тізіміне KEGOC, ҚазТрансОйл, Бәйтерек, Даму, QazExpoCongress, Әйр Астана интернет-ресурстары (сондай-ақ, мобильдік қосымшасы), FlyArystan мобильдік қосымшасы, Қазатомөнеркәсіп, ҚазМұнайГаз, Зерде, KAZAKH INVEST, KazakhExport, Теңізшевройл, Атамекен, Қазавтожол, Тау-Кен Самұрық, City Transportation Systems, FlyArystan мекемелерінің интернет-ресурстары кірді. **Орта тәуекелдік деңгейге** Қазақстан темір жолы, Қазпошта, Қазақмыс корпорациясы, Қазақстан Ғарыш Са-

пары, Қазақтелеком, Астана Innovations, Қазақстан инжиниринг, Kazakh Tourism, ҚазТрансГаз, Самұрық-Қазына, Qazaq Air, Scat, Ұлттық ақпараттық технологиялар мекемелерінің интернет-ресурстары кірді. **Төмен тәуекелдік деңгейге (аутсайдерлер)** кірген мекемелер анықталмады.

2.4 Екінші деңгейлік банктердің ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг

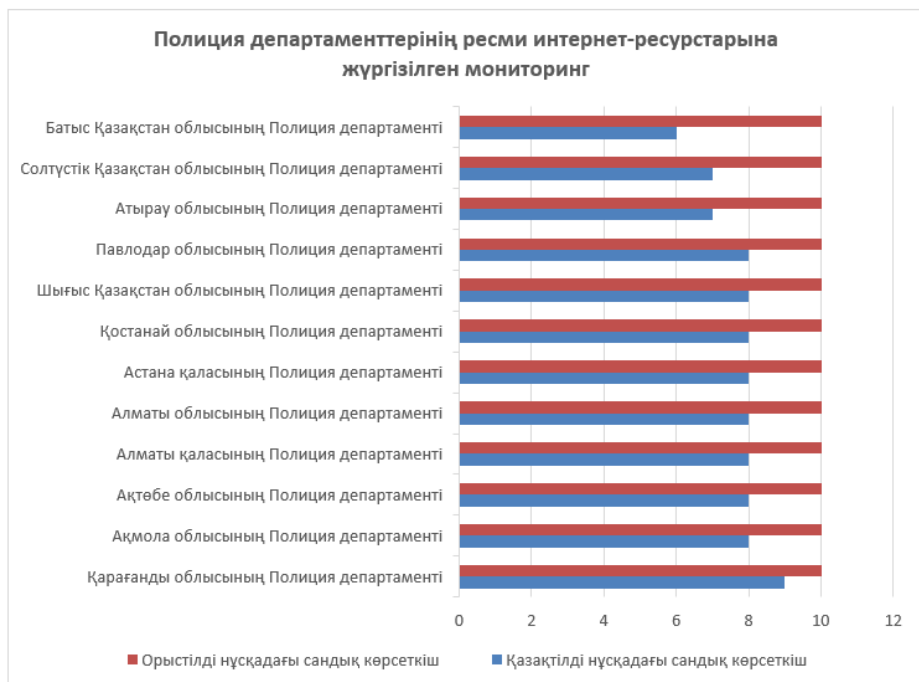
№	Интернет-ресурстың атауы	Қазақтілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)	Орыстілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)
1	«Отбасы банк» тұрғын үй құрылыс жинақ банкі» АҚ	9	10
2	«Нұрбанк» АҚ	9	9
3	«Bank RBK» Банкі» АҚ	8	10
4	«Eco Center Bank» АҚ	7	9
5	«Еуразиялық банк» АҚ	8	9
6	«Қазақстан Халық Жинақ Банкі» АҚ	8	9
7	«Банк ВТБ (Қазақстан)» АҚ ЕҰ	8	9
8	«Jusan Bank» АҚ	8	9
9	«Altyn Bank» АҚ	8	9
10	«Kaspi Bank» АҚ	8	8
11	«ForteBank» АҚ	7	9
12	«Home Credit Bank» АҚ	7	9
13	«Центр Кредит Банкі» АҚ	7	9
14	«Bereke Bank» АҚ	6	9

Қазақ тілі контентінің берілу көлеміне орай екінші деңгейлік банктердің ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг нәтижесі бойынша **жоғары балл жинаған ұйымдардың (мекемелер)** тізіміне Отбасы банк, Нұрбанк, Bank RBK, Еуразиялық банк, Қазақстан Халық Жинақ Банкі, Банк ВТБ, Jusan Bank, Altyn Bank, Kaspi Bank мекемелерінің интернет-ресурстары кірді. **Орта тәуекелдік деңгейге** Eco Center Bank, ForteBank, Home Credit Bank, Центр Кредит Банк, Bereke Bank мекемелерінің интернет-ресурстары кірді. **Төмен тәуекелдік деңгейге (аутсайдерлер)** кірген мекемелер анықталмады.

**2.5 Полиция департаменттерінің ресми
интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг**

№	Интернет-ресурстың атауы	Қазақтілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)	Орыстілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)
1	Қарағанды облысының Полиция департаменті	9	10
2	Ақмола облысының Полиция департаменті	8	10
3	Ақтөбе облысының Полиция департаменті	8	10
4	Алматы қаласының Полиция департаменті	8	10
5	Алматы облысының Полиция департаменті	8	10
6	Астана қаласының Полиция департаменті	8	10
7	Қостанай облысының Полиция департаменті	8	10
8	Шығыс Қазақстан облысының Полиция департаменті	8	10
9	Павлодар облысының Полиция департаменті	8	10
10	Атырау облысының Полиция департаменті	7	10
11	Солтүстік Қазақстан облысының Полиция департаменті	7	10
12	Батыс Қазақстан облысының Полиция департаменті	6	10

Қазақ тілі контентінің берілу көлеміне орай полиция департаменттерінің ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг нәтижесі бойынша **жоғары балл жинаған ұйымдардың (мекемелер)** тізіміне Қарағанды облысының Полиция департаменті, Ақмола облысының Полиция департаменті, Ақтөбе облысының Полиция департаменті, Алматы қаласының Полиция департаменті, Алматы облысының Полиция департаменті, Астана қаласының Полиция департаменті, Қостанай облысының Полиция департаменті, Шығыс Қазақстан облысының Полиция департаменті, Павлодар облысының Полиция департаментінің интернет-ресурстары кірді. **Орта тәуекелдік деңгейге** Атырау облысының Полиция департаменті, Солтүстік Қазақстан облысының Полиция департаменті, Батыс Қазақстан облысының Полиция департаментінің интернет-ресурстары кірді. **Төмен тәуекелдік деңгейге (аутсайдерлер)** кірген мекемелер анықталмады.

**2.6 Қоғамдық тұтыну сервистерінің ресми
интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг**

№	Интернет-ресурстың атауы	Қазақтілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)	Орыстілді нұсқадағы сандық көрсеткіш (max 10)
1	Қазақстан Республикасының Электрондық үкіметі	10	10
2	«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ	9	10
3	«Сентрас Иншуранс» сақтандыру компаниясы» АҚ	9	9
4	«Халық» сақтандыру компаниясы» АҚ	8	9
5	«АСКО» сақтандыру компаниясы	7	10
6	Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алулары	7	10
7	«Freedom Finance Insurance» сақтандыру компаниясы» АҚ	7	9
8	«Мұнай сақтандыру компаниясы» АҚ	6	10
9	«Интертич» Қазақ Денсаулық сақтау және медициналық сақтандыру корпорациясы» АҚ	6	8
10	«Аманат» сақтандыру компаниясы	4	10

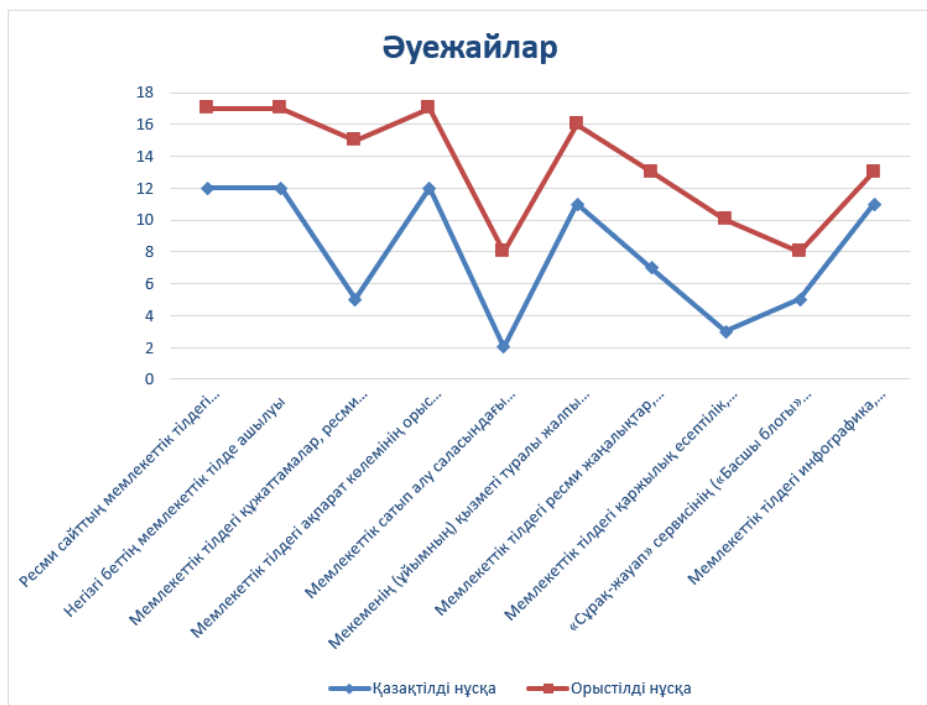
Қазақ тілі контентінің берілу көлеміне орай қоғамдық тұтыну сервистерінің ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг нәтижесі бойынша **жоғары балл жинаған ұйымдардың (мекемелер)** тізіміне Қазақстан Республикасының Электрондық үкіметі, Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры, «Сентрас Иншуранс» сақтандыру компаниясы, «Халық» сақтандыру компаниясының интернет-ресурстары кірді. **Орта тәуекелдік деңгейге** «АСКО» сақтандыру компаниясы, Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алулары, «Freedom Finance Insurance» сақтандыру компаниясы, «Мұнай» сақтандыру компаниясы, «Интертич» Қазақ Денсаулық сақтау және медициналық сақтандыру корпорациясының интернет-ресурстары кірді. **Төмен тәуекелдік деңгейге (аутсайдер)** «Аманат» сақтандыру компаниясының интернет-ресурсы кірді.

3. ЖАЛПЫ КРИТЕРИЙЛЕРДІҢ КӨРСЕТКІШІ

3.1 Әуежайлар

№	Критерий	Қазақтілді нұсқа	Орыстілді нұсқа
1	Ресми сайттың мемлекеттік тілдегі парақшасының болуы	12	17
2	Негізгі беттің мемлекеттік тілде ашылуы	12	17
3	Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.	5	15
4	Мемлекеттік тілдегі ақпарат көлемінің орыс тіліндегі ақпараттың жиынтық көлемінен кем болмауы	12	17
5	Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы	2	8
6	Мекеменің (ұйымның) қызметі туралы жалпы ақпарат (тарихы, ұйымның (мекеменің) құрылымы, басшылығы туралы мәліметтер, қызметі туралы мәліметтер, байланыс деректері, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі және т.б. болуы	11	16
7	Мемлекеттік тілдегі ресми жаңалықтар, Мемлекет басшысының Жолдаулары мен бағдарламалық мақалалары, баспасөз релиздері, алдағы оқиғалардың күнтізбелері және т.б. болуы	7	13

8	Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат	3	10
9	«Сұрақ-жауап» сервисінің («Басшы блогы» бөлімі) мемлекеттік тілдегі үлесі	5	8
10	Мемлекеттік тілдегі инфографика, жарнамалық баннерлердің (слайдер, афиша және т.б.) үлесі	11	13

«Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.», «Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпа-

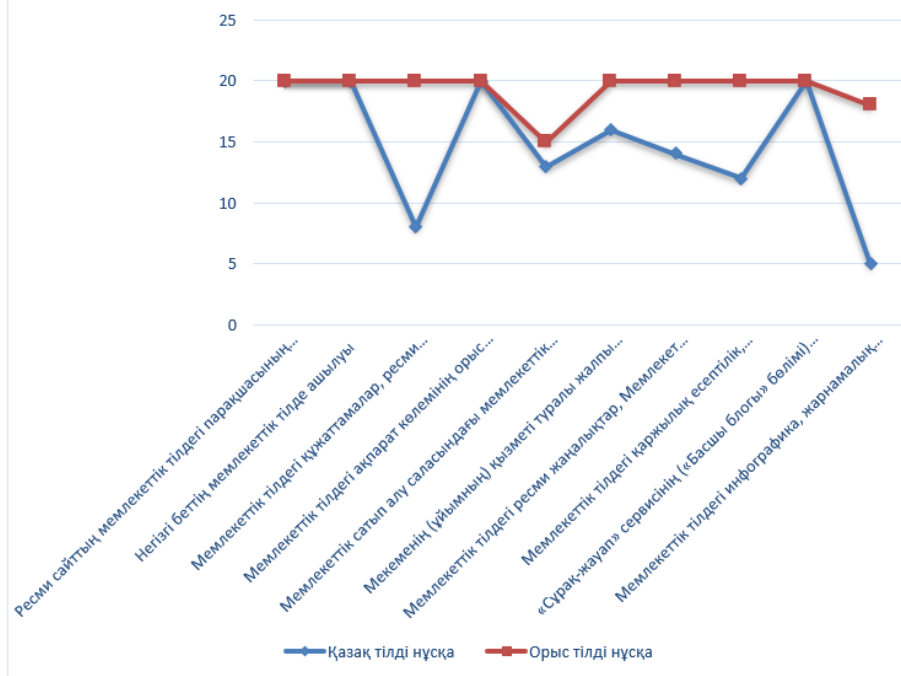
раттар, есептердің және т.б. болуы» және «Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат» критерийлері бойынша мемлекеттік тілдегі ақпараттың көлемі аз берілген. Атап айтқанда, әуежайлардың ресми сайттарында құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, қаржылық есептілік, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат, сатып алу саласындағы құжаттардың басым бөлігі орыс тілінде жүктелсе, ал кейбір мекемелерде екі тілде де мүлдем ешқандай құжат жүктелмеген. Мемлекеттік тілде жарияланған жаңалықтардың көлемі орыс тіліндегі жаңалықтардың көлемінен аз. Яғни «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы, «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңының талаптары сақталмаған. Ал Семей халықаралық әуежайы, Павлодар әуежайы, Қызыл-Жар халықаралық әуежайы, Қостанай халықаралық әуежайы, Орал халықаралық әуежайларының ресми сайттарында мемлекеттік тілдегі парақшасы жоқ. Бұл аталған сайттар тек орыс тілінде әзірленген.

3.2 Жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармалары

№	Критерий	Қазақтілді нұсқа	Орыстілді нұсқа
1	Ресми сайттың мемлекеттік тілдегі парақшасының болуы	20	20
2	Негізгі беттің мемлекеттік тілде ашылуы	20	20
3	Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.	8	20

4	Мемлекеттік тілдегі ақпарат көлемінің орыс тіліндегі ақпараттың жиынтық көлемінен кем болмауы	20	20
5	Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы	13	15
6	Мекеменің (ұйымның) қызметі туралы жалпы ақпарат (тарихы, ұйымның (мекеменің) құрылымы, басшылығы туралы мәліметтер, қызметі туралы мәліметтер, байланыс деректері, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі және т.б. болуы	16	20
7	Мемлекеттік тілдегі ресми жаңалықтар, Мемлекет басшысының Жолдаулары мен бағдарламалық мақалалары, баспасөз релиздері, алдағы оқиғалардың күнтізбелері және т.б. болуы	14	20
8	Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат	12	20
9	«Сұрақ-жауап» сервисінің («Басшы блогы» бөлімі) мемлекеттік тілдегі үлесі	20	20
10	Мемлекеттік тілдегі инфографика, жарнамалық баннерлердің (слайдер, афиша және т.б.) үлесі	5	18

Жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармалары

«Мемлекеттік тілдегі инфографика, жарнамалық баннерлердің (слайдер, афиша және т.б.) үлесі» мен «Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.» критерийлері бойынша мемлекеттік тілдегі ақпараттың көлемі аз берілген. Жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармаларының ресми сайттарында құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, жұмыс жоспары, қаржылық есептілік, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат, сатып алу саласындағы құжаттардың басым бөлігі орыс тілінде жүктелген. Яғни «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы, «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңының талаптары сақталмаған. Қарағанды облысының Жұмыспен қамту-

ды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалар басқармасында ресми құжаттар мен қаржылық есептер орыс тілінде ең көп жүктелген. Сондай-ақ, басқармалардың ресми сайттарында жарнамалық баннерлер, инфографика орыс тілінде орналастырылған. Мониторинг жүргізілген барлық басқармалардың ресми сайттарында мемлекеттік тілдегі парақшасы бар және негізгі бет бірден мемлекеттік тілде ашылады.

3.3 Ұлттық компаниялар (акционерлік қоғамдар) мен әуе компаниялары

№	Критерий	Қазақтілді нұсқа	Орыстілді нұсқа
1	Ресми сайттың мемлекеттік тілдегі парақшасының болуы	32	32
2	Негізгі беттің мемлекеттік тілде ашылуы	32	32
3	Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.	13	32
4	Мемлекеттік тілдегі ақпарат көлемінің орыс тіліндегі ақпараттың жиынтық көлемінен кем болмауы	31	32
5	Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы	11	25
6	Мекеменің (ұйымның) қызметі туралы жалпы ақпарат (тарихы, ұйымның (мекеменің) құрылымы, басшылығы туралы мәліметтер, қызметі туралы мәліметтер, байланыс деректері, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі және т.б. болуы	32	32

7	Мемлекеттік тілдегі ресми жаңалықтар, Мемлекет басшысының Жолдаулары мен бағдарламалық мақалалары, баспасөз релиздері, алдағы оқиғалардың күнтізбелері және т.б. болуы	32	32
8	Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат	18	29
9	«Сұрақ-жауап» сервисінің («Басшы блогы» бөлімі) мемлекеттік тілдегі үлесі	24	27
10	Мемлекеттік тілдегі инфографика, жарнамалық баннерлердің (слайдер, афиша және т.б.) үлесі	27	32

«Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.», «Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы» және «Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат» критерийлері бойынша мемлекеттік тілдегі ақпараттың көлемі аз берілген. Ұлттық компаниялар мен әуе компанияларының ресми сайттарында құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, қаржылық есептілік, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат, сатып алу саласындағы құжаттардың басым бөлігі орыс тілінде жүктелген. Атап айтқанда, Қазақстан темір жолы, Қазақстан Ғарыш Сапары, Kazakh Tourism компанияларының ресми сайттарында құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер де, сатып алу жоспарлары да орыс тілінде берілген. Яғни «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы, «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңының талаптары сақталмаған. Мониторинг жүргізілген барлық басқармалардың ресми сайттарында мемлекеттік тілдегі парақшасы бар және негізгі бет бірден мемлекеттік тілде ашылады.

3.4 Екінші деңгейлік банктер

№	Критерий	Қазақтілді нұсқа	Орыстілді нұсқа
1	Ресми сайттың мемлекеттік тілдегі парақшасының болуы	14	14
2	Негізгі беттің мемлекеттік тілде ашылуы	13	14
3	Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.	9	14

4	Мемлекеттік тілдегі ақпарат көлемінің орыс тіліндегі ақпараттың жиынтық көлемінен кем болмауы	13	14
5	Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы	1	2
6	Мекеменің (ұйымның) қызметі туралы жалпы ақпарат (тарихы, ұйымның (мекеменің) құрылымы, басшылығы туралы мәліметтер, қызметі туралы мәліметтер, байланыс деректері, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі және т.б. болуы	11	13
7	Мемлекеттік тілдегі ресми жаңалықтар, Мемлекет басшысының Жолдаулары мен бағдарламалық мақалалары, баспасөз релиздері, алдағы оқиғалардың күнтізбелері және т.б. болуы	12	14
8	Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат	8	14
9	«Сұрақ-жауап» сервисінің («Басшы блогы» бөлімі) мемлекеттік тілдегі үлесі	12	14
10	Мемлекеттік тілдегі инфографика, жарнамалық баннерлердің (слайдер, афиша және т.б.) үлесі	13	14

«Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.», «Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы» және «Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат» критерийлері бойынша мемлекеттік тілдегі ақпараттың көлемі аз берілген. Екінші деңгейлік банктердің ресми сайттарында құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, қаржылық есептілік, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат, құжаттардың басым бөлігі орыс тілінде жүктелген. Ал сатып алу саласы бойынша жалпы құжаттар тек «Bank RBK» сайтында жүктелген. Басқа банктердің сайттары-

да сатып алу бойынша екі тілде де мүлдем арнайы көрсетілген бөлім жоқ. Яғни «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы, «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңының талаптары сақталмаған. Мониторинг жүргізілген барлық банктердің ресми сайттарында мемлекеттік тілдегі парақшасы бар және негізгі бет бірден мемлекеттік тілде ашылады.

3.5 Полиция департаменттері

№	Критерий	Қазақтілді нұсқа	Орыстілді нұсқа
1	Ресми сайттың мемлекеттік тілдегі парақшасының болуы	12	12
2	Негізгі беттің мемлекеттік тілде ашылуы	12	12
3	Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.	2	12
4	Мемлекеттік тілдегі ақпарат көлемінің орыс тіліндегі ақпараттың жиынтық көлемінен кем болмауы	12	12
5	Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы	2	12
6	Мекеменің (ұйымның) қызметі туралы жалпы ақпарат (тарихы, ұйымның (мекеменің) құрылымы, басшылығы туралы мәліметтер, қызметі туралы мәліметтер, байланыс деректері, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі және т.б. болуы	8	12

7	Мемлекеттік тілдегі ресми жаңалықтар, Мемлекет басшысының Жолдаулары мен бағдарламалық мақалалары, баспасөз релиздері, алдағы оқиғалардың күнтізбелері және т.б. болуы	12	12
8	Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат	11	12
9	«Сұрақ-жауап» сервисінің («Басшы блогы» бөлімі) мемлекеттік тілдегі үлесі	12	12
10	Мемлекеттік тілдегі инфографика, жарнамалық баннерлердің (слайдер, афиша және т.б.) үлесі	9	12

«Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.», «Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы» критерийлері бойынша мемлекеттік тілдегі ақпараттың көлемі аз берілген. Полиция департаменттерінің ресми сайттарында құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, сатып алу саласы бойынша құжаттардың басым бөлігі орыс тілінде жүктелген. Департаменттердің құрылымы, басшылық өмірбаяны, атқаратын қызметі туралы мәлімет орыс тілінде берілген. Яғни «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы, «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңының талаптары сақталмаған. Инфографика, жарнамалық баннерлер де орыс тілінде әзірленіп, орналастырылған. Мониторинг жүргізілген барлық департаменттердің ресми сайттарында мемлекеттік тілдегі парақшасы бар және негізгі бет бірден мемлекеттік тілде ашылады.

3.6 Қоғамдық тұтыну сервистері

№	Критерий	Қазақтілді нұсқа	Орыстілді нұсқа
1	Ресми сайттың мемлекеттік тілдегі парақшасының болуы	10	10
2	Негізгі беттің мемлекеттік тілде ашылуы	10	10
3	Мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтер және т.б.	7	10
4	Мемлекеттік тілдегі ақпарат көлемінің орыс тіліндегі ақпараттың жиынтық көлемінен кем болмауы	7	10

5	Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы	2	6
6	Мекеменің (ұйымның) қызметі туралы жалпы ақпарат (тарихы, ұйымның (мекеменің) құрылымы, басшылығы туралы мәліметтер, қызметі туралы мәліметтер, байланыс деректері, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі және т.б. болуы	10	10
7	Мемлекеттік тілдегі ресми жаңалықтар, Мемлекет басшысының Жолдаулары мен бағдарламалық мақалалары, баспасөз релиздері, алдағы оқиғалардың күнтізбелері және т.б. болуы	8	10
8	Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат	5	10
9	«Сұрақ-жауап» сервисінің («Басшы блогы» бөлімі) мемлекеттік тілдегі үлесі	7	7
10	Мемлекеттік тілдегі инфографика, жарнамалық баннерлердің (слайдер, афиша және т.б.) үлесі	7	10

«Мемлекеттік сатып алу саласындағы мемлекеттік тілдегі техникалық құжаттардың, актілер, ақпараттар, есептердің және т.б. болуы», «Мемлекеттік тілдегі қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат» критерийлері бойынша мемлекеттік тілдегі ақпараттың көлемі аз берілген. Қоғамдық тұтыну сервистерінің сатып алу саласы бойынша құжаттар, қаржылық есептілік, бюджеттің игерілуі туралы ақпарат, құжаттардың басым бөлігі орыс тілінде жүктелген. Яғни, «Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы, «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» ҚР Заңының талаптары сақталмаған. Инфографика, жарнамалық баннерлер де орыс тілінде әзірленіп, енгізілген. Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алулары, Аманат және Мұнай сақтандыру компанияларының сайтында мемлекеттік тілдегі ақпарат көлемі орыс

тіліндегі ақпараттың жиынтық көлемінен аз. Мониторинг жүргізілген барлық департаменттердің ресми сайттарында мемлекеттік тілдегі парақшасы бар және негізгі бет бірден мемлекеттік тілде ашылады.

ҰСЫНЫМДАР

1. Мемлекеттік сатып алу бөлімінде жариялауға тиісті ақпарат тізімін қайта қарау қажет. Себебі мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдар (мекемелер) мемлекеттік сатып алу бойынша ақпараттың басым бөлігін орыс тілінде жариялайды. Ал әуежайлардың, екінші деңгейлік банктердің және кейбір ұлттық компаниялардың ресми сайттарында мемлекеттік сатып алу бойынша арнайы көрсетілген бөлім жоқ. *«Ақпаратқа қол жеткізу» Заңын* негізге ала отырып, мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдар (мекемелер) ресми сайттарында мемлекеттік сатып алу бойынша арнайы бөлім ашып, мемлекеттік тілде ақпаратты толық көлемде және уақытылы жариялауы тиіс.

2. Бірнеше әуежайлардың ресми сайттары тек орыс тілінде әзірленген. Мемлекеттік тілдегі нұсқасын әзірлеп, ақпаратты қазақ және орыс тілінде бірдей көлемде орналастыру қажет.

3. Мониторинг жүргізілген мекемелердің ресми сайттарында мемлекеттік тілдегі құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, сондай-ақ қаржылық есептілік, бюджеттің игерілуі туралы ақпараттың басым бөлігі орыс тілінде жүктелген. Осыған орай *«Қазақстан Республикасындағы тіл туралы» ҚР Заңы мен «Ақпаратқа қол жеткізу» Заңын* негізге ала отырып, мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдар (мекемелер) ресми сайттарында аталған құжаттарды екі тілде де бірдей енгізуі қажет.

4. Мемлекеттік тілде жарияланған жаңалықтардың көлемі орыс тіліндегі жаңалықтардың көлемінен аз. Жаңалықтар екі тілде де бірдей көлемде жариялануы тиіс.

5. Мекемелердің ресми сайттарының басым бөлігінде инфографика, слайдер, жарнамалық баннерлер орыс тілінде әзірленіп, енгізілген. Ресми сайттың қазақ тілді нұсқасында мемлекеттік тілде әзірленген баннерлер орналастырылуы қажет.

Жергілікті атқарушы органдардың жекелеген басқармалар, Полиция департаменттерінің ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг негізінде:

1. Құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтерді мемлекеттік тілде әзірлеп, сайтқа енгізу;

2. Мемлекеттік сатып алу саласындағы техникалық құжаттар, актілер, ақпараттар, есептерді мемлекеттік тілде сайтқа енгізу;

3. Қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпаратты мемлекеттік тілде әзірлеп, енгізу;

4. Инфографика, жарнамалық баннерлердің (слайдер, афиша және т.б.) мемлекеттік тілде берілу үлесін ұлғайту;

5. Мекеменің (ұйымның) қызметі туралы жалпы ақпарат (тарихы, ұйымның (мекеменің) құрылымы, басшылығы туралы мәліметтер, қызметі туралы мәліметтер, байланыс деректері, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі және т.б. ақпараттардың мемлекеттік тілде берілуін қамтамасыз ету ұсынылады;

Ұлттық компаниялар (акционерлік қоғамдар) мен әуе компаниялары, әуежайлардың ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг негізінде:

1. Құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтерді мемлекеттік тілде әзірлеп, сайтқа енгізу;

2. Мемлекеттік сатып алу саласындағы техникалық құжаттар, актілер, ақпараттар, есептерді мемлекеттік тілде сайтқа енгізу;

3. Қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпаратты мемлекеттік тілде әзірлеп, енгізу;

4. Ресми жаңалықтар, Мемлекет басшысының Жолдаулары мен бағдарламалық мақалалары, баспасөз релиздері, алдағы оқиғалардың күнтізбелері және т.б. ақпараттардың мемлекеттік тілде берілуін жүзеге асыру;

5. «Сұрақ-жауап» сервисінің («Басшы блогы» бөлімі) мемлекеттік тілде жауап берілу үлесін ұлғайту ұсынылады.

Екінші деңгейлік банктер және қоғамдық тұтыну сервистерінің ресми интернет-ресурстарына жүргізілген мониторинг негізінде:

1. Мемлекеттік сатып алу саласындағы техникалық құжаттар, актілер, ақпараттар, есептерді мемлекеттік тілде сайтқа енгізу;

2. Мекеменің (ұйымның) қызметі туралы жалпы ақпарат (тарихы, ұйымның (мекеменің) құрылымы, басшылығы туралы мәліметтер, қызметі туралы мәліметтер, байланыс деректері, жеке және заңды тұлғаларды қабылдау кестесі және т.б. ақпараттардың мемлекеттік тілде берілуін қамтамасыз ету;

3. Қаржылық есептілік, республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды, бюджеттің игерілуі туралы ақпаратты мемлекеттік тілде әзірлеп, енгізу;

4. Құжаттамалар, ресми құжаттар, нормативтік-құқықтық актілер, бұйрықтар, ақпараттар мен мәліметтерді мемлекеттік тілде әзірлеп, сайтқа енгізу;

5. Ресми жаңалықтар, Мемлекет басшысының Жолдаулары мен бағдарламалық мақалалары, баспасөз релиздері, алдағы оқиғалардың күнтізбелері және т.б. ақпараттардың мемлекеттік тілде берілуін жүзеге асыру;

6. «Сұрақ-жауап» сервисінің («Басшы блогы» бөлімі) мемлекеттік тілде жауап берілу үлесін ұлғайту;

7. Инфографика, жарнамалық баннерлердің (слайдер, афиша және т.б.) мемлекеттік тілде берілу үлесін ұлғайту ұсынылады.

Қорытынды

Жүргізілген мониторинг нәтижесі бойынша **жоғары балл** жинаған ұйымдардың (мекемелер) саны – 52, **орта тәуекелдік деңгей** – 45, **төмен тәуекелдік деңгей** – 8. Осыған орай, **53** мекеменің ресми интернет-ресурсы келесі жылы қайта тексеріледі. Ресми сайттардың 50%-ы контенттерін толтыру барысында материалдардың орыс тілінде енгізілуіне басымдық берген.

МАЗМҰНЫ

1. МОНИТОРИНГ ЖҮРГІЗІЛГЕН МЕКЕМЕЛЕРДІҢ ТІЗІМІ.....	3
2. БАҒАЛАУ КРИТЕРИЙЛЕРІ БОЙЫНША ҚАЗАҚ ТІЛІ МЕН ОРЫС ТІЛІ КОНТЕНТІНІҢ КӨРСЕТКІШІ.....	9
3. ЖАЛПЫ КРИТЕРИЙЛЕРДІҢ КӨРСЕТКІШІ.....	25
ҰСЫНЫМДАР.....	40

**Қазақстан Республикасы
Ғылым және жоғары білім министрлігі
Тіл саясаты комитеті
«Ш.Шаяхметов атындағы «Тіл-Қазына» ұлттық
ғылыми-практикалық орталығы» КеАҚ**